

Кримінальне право та кримінологія

УДК 343.23:347.7

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19657800>

Окремі недоліки практики застосування майнових покарань під час кримінального провадження

Кравчук Петро Юрійович,

кандидат юридичних наук, доцент,

декан юридичного факультету,

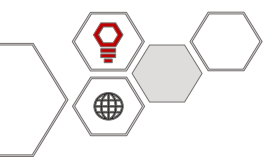
ПВНЗ «Європейський університет», Україна,

<https://orcid.org/0000-0003-4246-974X>

Прийнято: 20.03.2026 | Опубліковано: 31.03.2026

Анотація: Стаття присвячена комплексному аналізу проблем практики застосування майнових покарань у кримінальному провадженні в Україні, зокрема штрафів, конфіскації та спеціальної конфіскації майна. У роботі розглянуто теоретичні засади майнових санкцій як інструменту кримінальної юстиції, їхні функції та роль у системі кримінально-правового впливу на правопорушників. Особлива увага приділена виявленню та класифікації недоліків сучасної практики: неоднаковості підходів судів до визначення розміру штрафів, недосконалості процедурного забезпечення арешту та реалізації майна, низькій ефективності виконання майнових покарань, а також нечіткому розмежуванню конфіскації та спеціальної конфіскації.

Проаналізовано взаємозв'язок майнових покарань із іншими видами кримінально-правових заходів та вплив сучасних соціально-економічних умов, зокрема дії воєнного стану, на їх застосування. Підкреслено, що економічні труднощі, зниження платоспроможності населення та переміщення осіб

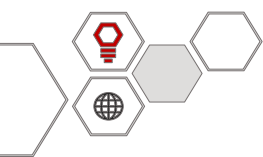

значно ускладнюють виконання майнових покарань і знижують їхню превентивну та каральну ефективність. Водночас недосконалість законодавчих норм та відсутність єдиних алгоритмів правозастосування створюють ризики порушення принципу пропорційності та справедливості покарання, що потребує термінового реформування кримінального та кримінально-процесуального законодавства.

На основі аналізу судової практики та сучасних наукових досліджень сформульовано висновки щодо необхідності вдосконалення законодавчої бази та правозастосовної практики: удосконалення критеріїв призначення майнових покарань, запровадження чітких процедур контролю за виконанням та реалізацією майна, а також гармонізація підходів судів до застосування різних видів майнових санкцій. Особливо актуальним є запровадження механізмів адаптації майнових покарань до умов воєнного стану та економічної нестабільності, що дозволить забезпечити баланс між інтересами держави, потерпілих та обвинувачених.

Таким чином, стаття не лише систематизує сучасні наукові погляди на застосування майнових покарань у кримінальному провадженні, а й пропонує практично орієнтовані рекомендації для підвищення ефективності та справедливості кримінальної юстиції в Україні.

Ключові слова: майнові покарання, штраф, конфіскація, кримінальне провадження, правозастосування, воєнний стан, спеціальна конфіскація, арешт майна, індивідуалізація покарання, пропорційність, виконання покарань.

Certain disadvantages of the practice of application of property punishments during criminal proceedings

Petro Kravchuk,

Candidate of Law, Associate Professor,

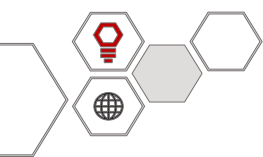
Dean of the Faculty of Law,

European University, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0003-4246-974X>

Abstract. The article is devoted to a comprehensive analysis of the problems of the practice of applying property penalties in criminal proceedings in Ukraine, in particular fines, confiscation and special confiscation of property. The paper examines the theoretical principles of property sanctions as an instrument of criminal justice, their functions and role in the system of criminal law influence on offenders. Particular attention is paid to identifying and classifying the shortcomings of modern practice: the disparity of approaches of courts to determining the amount of fines, the imperfection of procedural support for the arrest and sale of property, the low efficiency of the implementation of property penalties, as well as the unclear distinction between confiscation and special confiscation.

The relationship of property penalties with other types of criminal law measures and the influence of modern socio-economic conditions, in particular the effects of martial law, on their application are analyzed. It is emphasized that economic difficulties, a decrease in the solvency of the population and the displacement of individuals significantly complicate the implementation of property penalties and reduce their preventive and punitive effectiveness. At the same time, the imperfection of legislative norms and the absence of unified algorithms for law enforcement create risks of violating the principle of proportionality and fairness of punishment, which requires urgent reform of criminal and criminal procedural legislation.

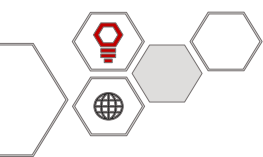
Based on the analysis of judicial practice and modern scientific research, conclusions have been formulated on the need to improve the legislative framework and law enforcement practice: improving the criteria for assigning property penalties, introducing clear procedures for monitoring the execution and sale of property, as well as harmonizing the approaches of courts to the application of various types of property sanctions. The introduction of mechanisms for adapting property penalties to the conditions of martial law and economic instability is especially relevant, which will ensure a balance between the interests of the state, victims and accused.

Thus, the article not only systematizes modern scientific views on the application of property penalties in criminal proceedings, but also offers practically oriented recommendations for increasing the efficiency and fairness of criminal justice in Ukraine.

Keywords: property penalties, fine, confiscation, criminal proceedings, law enforcement, martial law, special confiscation, seizure of property, individualization of punishment, proportionality, execution of punishment.

Обґрунтування актуальності обраної теми. У сучасних умовах розвитку кримінальної юстиції України, особливо з урахуванням дії воєнного стану та трансформації соціально-економічних відносин, підвищується значення майнових покарань як інструменту забезпечення принципів справедливості, компенсації шкоди та економії репресивних ресурсів держави. Водночас ефективність їх застосування безпосередньо залежить не лише від нормативного регулювання, а передусім від якості правозастосовної практики.

Аналіз судової та правозастосовної практики свідчить, що ключовою системною проблемою у сфері застосування майнових покарань є відсутність узгодженої моделі їх реалізації, яка б забезпечувала логічний зв'язок між призначенням, процесуальним забезпеченням та виконанням таких санкцій.

Саме ця системна неузгодженість зумовлює низку взаємопов'язаних дефектів практики.

По-перше, має місце формальний характер індивідуалізації майнових покарань, що проявляється у визначенні розміру штрафів без належного врахування майнового стану особи, її платоспроможності та інших істотних обставин. Унаслідок цього штраф або стає фактично невиконуваним, або втрачає превентивний ефект.

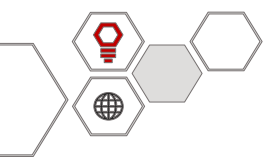
По-друге, істотні проблеми виникають на рівні процесуального забезпечення майнових санкцій, зокрема при накладенні арешту на майно, доведенні його зв'язку з кримінальним правопорушенням та забезпеченні прав третіх осіб. Помилки на цій стадії безпосередньо впливають на законність подальшого застосування конфіскації чи спеціальної конфіскації.

По-третє, спостерігається низька ефективність виконання майнових покарань, що проявляється у складності реального стягнення штрафів та реалізації конфіскованого майна, відсутності належного контролю за виконанням судових рішень та недостатній взаємодії між відповідними органами.

Окремим проявом системної проблеми є нормативна та практична невизначеність у розмежуванні конфіскації та спеціальної конфіскації, що призводить до їх змішування у судовій практиці, помилок у правовій кваліфікації та порушення принципу пропорційності втручання у право власності.

В умовах воєнного стану зазначені проблеми набувають особливої гостроти, оскільки зниження платоспроможності населення, переміщення осіб та ускладнення доступу до майна істотно впливають як на можливість призначення, так і на ефективність виконання майнових покарань.

Таким чином, актуальність теми зумовлена необхідністю комплексного аналізу саме системної неузгодженості практики застосування майнових покарань, яка охоплює стадії їх призначення, процесуального забезпечення та

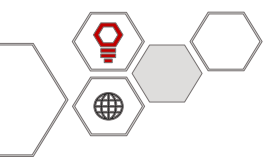
виконання, а також вироблення науково обґрунтованих підходів до її подолання.

Метою статті є комплексний науковий аналіз недоліків практики застосування майнових покарань під час кримінального провадження в Україні, виявлення ключових проблем їх призначення та виконання, а також формування обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення кримінального та кримінального процесуального законодавства і правозастосовної практики у цій сфері з урахуванням сучасних умов, зокрема дії воєнного стану.

Для досягнення поставленої мети у статті визначено такі завдання: з'ясувати теоретико-правові засади майнових покарань у системі кримінально-правових санкцій; проаналізувати сучасний стан судової та правозастосовної практики їх призначення; виявити ключові проблеми індивідуалізації майнових покарань, зокрема при визначенні розміру штрафу; дослідити особливості процесуального забезпечення застосування майнових санкцій, включаючи накладення арешту на майно; охарактеризувати проблеми виконання майнових покарань та причини їх низької ефективності; розкрити колізії у розмежуванні конфіскації та спеціальної конфіскації; а також сформулювати обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення кримінального та кримінального процесуального законодавства і правозастосовної практики у цій сфері з урахуванням умов воєнного стану.

У сучасній українській кримінально-правовій доктрині проблематика майнових покарань та суміжних процесуальних механізмів досліджується за кількома відносно самостійними напрямками, що, однак, не формують цілісного бачення їх практичного застосування у кримінальному провадженні.

Насамперед слід виокремити підхід, орієнтований на загальнотеоретичне осмислення караності та індивідуалізації покарання, який репрезентований, зокрема, у праці Ю. А. Пономаренка [6]. Автор формулює універсальні критерії пропорційності та системності покарання, наголошуючи на необхідності врахування майнового стану особи та цілей кримінально-

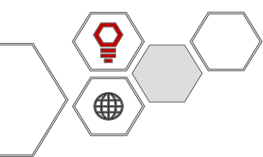

правового впливу. Водночас цей підхід має абстрактний характер і не враховує процесуальних деформацій, що виникають під час фактичного застосування майнових санкцій.

Другий напрям досліджень пов'язаний із кримінально-правовою природою конфіскації майна. Так, В. І. Тютюгін [1] послідовно відмежовує конфіскацію як вид покарання від інших майнових заходів і підкреслює необхідність дотримання «справедливої рівноваги» між публічним інтересом і правом власності. Подібний акцент на пропорційності простежується і в інших дослідженнях, однак у них відсутній аналіз того, як ці стандарти реалізуються у процесуальній практиці, що створює розрив між доктриною та правозастосуванням.

Окремий блок становлять дослідження, присвячені спеціальній конфіскації, у яких вже простежується певна наукова дискусія. Зокрема, О. В. Лахова [7] підкреслює її дискусійну правову природу та вказує на проблему дублювання регулювання у КК і КПК, що ускладнює правозастосування. Натомість Т. В. Корнякова [8] акцентує увагу на превентивному потенціалі спеціальної конфіскації та необхідності забезпечення балансу між інтересами держави та правами особи. Порівняння цих підходів свідчить, що, попри різні акценти (нормативна визначеність vs функціональна ефективність), обидва автори фактично фіксують одну й ту саму проблему - відсутність чітких критеріїв застосування спеціальної конфіскації, що трансформується у практичні помилки під час кримінального провадження.

Ще один напрям досліджень охоплює процесуальні аспекти арешту майна як заходу забезпечення кримінального провадження. Ю. М. Глушко [9] визначає арешт майна як форму майнового примусу та звертає увагу на відсутність єдиного підходу до його застосування, особливо щодо речей, вилучених під час обшуку. Розвиваючи цю проблематику, А. О. Воронкін [10] уже на прикладному рівні вказує на конкретні дефекти процесуального регулювання: невизначеність вимог до клопотання про арешт майна, обмежені

можливості третіх осіб захищати свої права, а також колізії щодо суб'єктів ініціювання арешту. У сукупності ці дослідження демонструють, що саме на стадії процесуального забезпечення закладаються передумови подальших проблем застосування майнових санкцій.

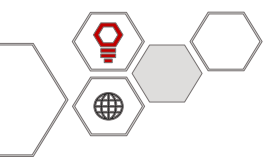
Проблематика штрафу як виду майнового покарання та його ролі у сучасній кримінальній політиці порушується, зокрема, у роботі В. Л. Гончарука [11], який обґрунтовано критикує практику сприйняття штрафу як «зручного» альтернативного наслідку кримінальної відповідальності. Ця позиція корелює з більш широкою проблемою формального підходу до індивідуалізації майнових покарань, яка також простежується у низці інших досліджень.

Водночас у працях Г. В. Мудрецької [12], Т. Я. Багрія, М. Д. Денисовського, Г. Є. Сівіцької [13], О. І. Здрока [14] увага зосереджена переважно на окремих процесуальних або правових аспектах обмеження права власності, без формування цілісної моделі застосування майнових заходів у кримінальному провадженні.

Таким чином, аналіз сучасних наукових джерел свідчить, що, попри наявність значного масиву досліджень, вони мають фрагментарний характер і зосереджуються переважно на окремих елементах проблеми: або на матеріально-правовій природі майнових санкцій, або на їх процесуальному забезпеченні, або на превентивному потенціалі. Водночас комплексний аналіз практики застосування майнових покарань як єдиного процесу - від призначення до виконання - фактично відсутній.

Саме це зумовлює наукову новизну даного дослідження, яке спрямоване на виявлення системних недоліків практики застосування майнових покарань у їх взаємозв'язку та формування узгодженого підходу до їх правозастосування в умовах сучасних викликів, зокрема воєнного стану.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.
Незважаючи на наявність значного масиву наукових досліджень, присвячених

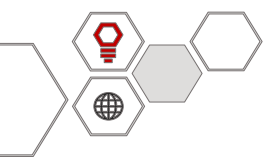
майновим покаранням у кримінальному праві, низка важливих теоретичних і практичних питань залишається недостатньо розробленою або дискусійною. Передусім відсутній єдиний науково обґрунтований підхід до визначення критеріїв призначення майнових покарань з урахуванням майнового стану особи, що призводить до істотної варіативності судової практики та нерідко - до порушення принципу справедливості.

Недостатньо дослідженим залишається питання ефективності виконання майнових покарань, зокрема механізмів реального стягнення штрафів і реалізації конфіскованого майна. Існуючі наукові підходи лише частково охоплюють проблеми взаємодії органів досудового розслідування, суду та органів виконання рішень, що ускладнює формування цілісної моделі забезпечення виконання таких покарань.

Потребує подальшого наукового осмислення і проблема співвідношення майнових покарань із іншими заходами кримінально-правового впливу, зокрема спеціальною конфіскацією та заходами забезпечення кримінального провадження. На практиці це нерідко призводить до їх змішування або неправильного застосування, що негативно впливає на права учасників провадження.

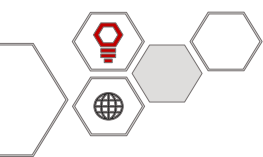
Крім того, у науковій літературі недостатньо уваги приділено аналізу впливу сучасних соціально-економічних умов, зокрема воєнного стану, на можливості та доцільність застосування майнових покарань. Залишається відкритим питання адаптації відповідних механізмів до умов економічної нестабільності, внутрішнього переміщення осіб та зниження платоспроможності населення.

Таким чином, існуючі прогалини у науковому дослідженні зумовлюють необхідність комплексного переосмислення підходів до застосування майнових покарань під час кримінального провадження та розроблення ефективних рекомендацій щодо вдосконалення правозастосовної практики.

Виклад основного матеріалу. Майнові покарання у системі кримінально-правових санкцій України традиційно розглядаються як важливий інструмент впливу на правопорушника, що поєднує каральну, превентивну та компенсаційну функції. Вони мають на меті не лише покарання особи за вчинене правопорушення, а й забезпечення відшкодування шкоди, запобігання повторним злочинам та формування усвідомлення суспільної відповідальності у засудженого. До таких покарань належать, зокрема, штраф і конфіскація майна, які дозволяють одночасно реалізувати економічний вплив на правопорушника та частково відновити соціальну справедливість [1, с. 217]. Штраф, як найпоширеніший вид майнового покарання, стимулює обвинуваченого до сплати коштів у державний бюджет та виконує превентивну функцію, демонструючи наслідки порушення закону для суспільства. Конфіскація майна, у свою чергу, дозволяє усунути економічну вигоду, отриману злочинним шляхом, та служить потужним сигналом для потенційних правопорушників. Водночас практика їх застосування під час кримінального провадження виявляє низку системних недоліків, які значною мірою знижують ефективність відповідних заходів, зокрема через неоднаковість підходів судів до призначення розмірів штрафів, недосконалість процедур виконання покарань та проблеми процесуального забезпечення арешту майна. Ці недоліки створюють ризики порушення принципів пропорційності, справедливості та ефективності кримінального правосуддя, що підкреслює необхідність комплексного перегляду підходів до застосування майнових санкцій у сучасних умовах.

Однією з ключових проблем є відсутність єдності у підходах судів до призначення майнових покарань. Аналіз судової практики свідчить, що розмір штрафів часто визначається без належного врахування майнового стану обвинуваченого, його доходів, фінансових зобов'язань та сімейних обставин, що суперечить принципу індивідуалізації покарання [2, с. 375]. У результаті в одних випадках штрафи стають надмірно обтяжливими і фактично

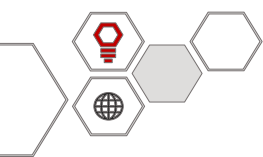

невиконуваними, що може призводити до накопичення боргів та порушення прав засуджених, а в інших - їх розмір недостатній для досягнення превентивної мети, що знижує ефективність покарання як засобу запобігання повторним злочинам. Крім того, неоднакові підходи судів до визначення штрафів створюють правову невизначеність, сприяють виникненню суперечок між учасниками кримінального процесу та знижують довіру громадськості до системи кримінальної юстиції. Показовою у цьому контексті є практика Верховного Суду, який неодноразово наголошував на необхідності врахування майнового стану особи при призначенні штрафу як виду покарання. Зокрема, у постанові Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 13.04.2021 (справа № 761/40493/16-к) підкреслено, що призначення штрафу без з'ясування реальної платоспроможності обвинуваченого суперечить принципу індивідуалізації покарання та може призвести до його фактичної невиконаності [16].

Аналіз цієї позиції свідчить, що проблема полягає не лише у відсутності чітких законодавчих критеріїв, а й у формальному підході судів до їх застосування, що трансформує штраф із ефективного інструменту впливу на декларативну санкцію.

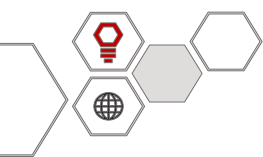
Зазначена правова позиція має значення не лише для конкретної справи, а й для формування загального підходу до призначення майнових покарань. Вона фактично закріплює обов'язок суду здійснювати не формальну, а змістовну оцінку майнового стану особи, що трансформує індивідуалізацію покарання з декларативного принципу у процесуальний стандарт доказування. Водночас аналіз судової практики свідчить, що ця позиція реалізується непослідовно, що підтверджує наявність системної проблеми у правозастосуванні.

Не менш суттєвою проблемою є складність виконання майнових покарань. Зокрема, низький рівень фактичного стягнення штрафів зумовлений як об'єктивними економічними чинниками, так і недосконалістю механізмів

примусового виконання судових рішень [3, с. 78]. Часто відсутній належний контроль за виконанням покарань, що призводить до їх формального характеру і перетворює покарання на декларативну міру, яка не реалізує своїх превентивних функцій. Крім того, значна кількість засуджених ухиляється від сплати штрафів або намагається оскаржити рішення, що потребує вдосконалення процедур заміни штрафів іншими видами покарань, запровадження додаткових механізмів стягнення та контролю, а також підвищення прозорості та оперативності роботи виконавчих органів. В сукупності ці проблеми знижують ефективність майнових санкцій і підкреслюють необхідність комплексного підходу до реформування як законодавчої бази, так і практики її застосування.

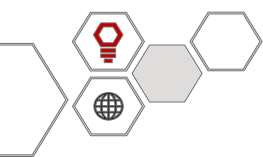
Особливої уваги потребує практика застосування конфіскації майна. Науковці зазначають, що існує проблема нечіткого розмежування між конфіскацією як видом покарання та спеціальною конфіскацією як іншим заходом кримінально-правового характеру [4, с. 193]. Це не лише створює труднощі для правозастосовців, але й призводить до численних помилок у судовій практиці, що може ставити під загрозу захист прав власності та принцип пропорційності покарання. У деяких випадках суди призначають конфіскацію майна без належного обґрунтування її доцільності, що негативно впливає на законність і справедливість кримінального провадження. Крім того, відсутність чітких критеріїв визначення майна, яке підлягає конфіскації, та механізмів оцінки його вартості створює ризик суб'єктивного тлумачення норм кримінального права і виникнення ситуацій, коли покарання не відповідає масштабам правопорушення. Це, у свою чергу, підриває довіру суспільства до ефективності кримінальної юстиції та підкреслює необхідність розробки єдиного методичного підходу до застосування різних видів конфіскації. Важливе значення для розмежування конфіскації майна та спеціальної конфіскації має практика Верховного Суду, відповідно до якої ці інститути мають різну правову природу і не можуть застосовуватися як

взаємозамінні. У постанові ККС ВС від 25.02.2020 (справа № 127/192/17) зазначено, що спеціальна конфіскація не є покаранням і застосовується виключно за наявності встановленого зв'язку майна із кримінальним правопорушенням [17]. Однак на практиці спостерігається змішування цих інститутів, що проявляється у недостатньому мотивуванні судових рішень та формальному підході до встановлення походження майна, що підлягає вилученню.

Також слід відзначити проблеми процесуального забезпечення майнових покарань. Накладення арешту на майно як захід забезпечення кримінального провадження нерідко здійснюється з порушенням вимог обґрунтованості та співмірності [5, с. 59]. На практиці це проявляється у застосуванні арешту до майна, яке не має прямого відношення до кримінального правопорушення або його вартості, що значно ускладнює як подальше призначення майнового покарання, так і його реальне виконання. Відсутність ефективних процедур оцінки, зберігання та реалізації арештованого майна додатково знижує результативність заходів, призводить до затримок у стягненні коштів або втрати частини майна, а також створює ризики зловживань. Це демонструє необхідність удосконалення процесуальних норм, запровадження єдиних стандартів оцінки майна та забезпечення прозорого контролю за виконанням арештних заходів, що уможливить підвищення ефективності майнових покарань та забезпечення захисту прав усіх учасників кримінального провадження.

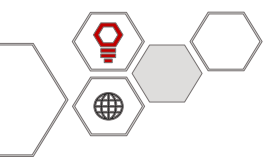
В умовах воєнного стану зазначені проблеми набувають особливої актуальності. Зниження платоспроможності населення, переміщення осіб, руйнування житлової та комерційної майнової інфраструктури значно ускладнюють процес призначення та виконання майнових покарань. У таких умовах традиційні підходи до визначення розміру штрафів чи реалізації конфіскованого майна часто стають непрактичними, що потребує перегляду критеріїв індивідуалізації покарання. Крім того, відсутність адекватних

механізмів контролю за виконанням рішень у складних воєнних умовах збільшує ризики порушення прав потерпілих та обвинувачених, а також призводить до затримок у відшкодуванні збитків, що створює додаткове навантаження на судову та виконавчу систему. У таких обставинах особливо важливим є забезпечення гнучкого та диференційованого підходу до застосування майнових покарань, який враховує реальні економічні та соціальні можливості засуджених, а також потреби держави у відновленні справедливості та ефективному наповненні бюджету. У цьому контексті доцільним є запровадження спеціальних процесуальних механізмів, зокрема: можливості відстрочки або розстрочки сплати штрафу з урахуванням об'єктивних обставин воєнного стану; врахування статусу внутрішньо переміщеної особи як істотного критерію індивідуалізації покарання; а також удосконалення процедур дистанційної взаємодії між судом та органами виконання рішень для забезпечення реального стягнення майнових санкцій.

З огляду на викладене, можна констатувати, що недоліки практики застосування майнових покарань мають комплексний характер і зумовлені як недосконалістю законодавчого регулювання, так і численними проблемами правозастосування. Їх подолання потребує не лише узгодження підходів у судовій практиці, а й вдосконалення механізмів виконання покарань, створення чітких процедур оцінки та реалізації майна, а також розробки методичних рекомендацій щодо застосування різних форм майнового впливу у кримінальному праві. Особливе значення має адаптація цих заходів до умов воєнного стану та економічної нестабільності, що дозволить забезпечити баланс між інтересами держави, потерпілих та обвинувачених, підвищити ефективність превентивної функції покарання та гарантувати захист прав усіх учасників кримінального провадження.

Висновки. Проведений аналіз свідчить, що практика застосування майнових покарань у кримінальному провадженні в Україні характеризується наявністю взаємопов'язаних проблем, які проявляються на різних стадіях їх

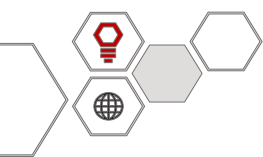
реалізації - від призначення до виконання. Найбільш суттєвими серед них є відсутність єдиного підходу до індивідуалізації розміру штрафу, формалізований характер оцінки майнового стану обвинуваченого, складність забезпечення ефективного виконання майнових санкцій, а також нечіткість розмежування конфіскації та спеціальної конфіскації.

Встановлено, що значна частина зазначених недоліків зумовлена не лише прогалинами нормативного регулювання, а й непослідовністю правозастосовної практики, зокрема на стадії процесуального забезпечення майнових санкцій. Помилки при накладенні арешту на майно, доведенні його зв'язку з кримінальним правопорушенням та мотивуванні судових рішень впливають на подальшу ефективність застосування відповідних заходів.

Узагальнення сучасних наукових підходів і судової практики дозволяє зробити висновок про необхідність удосконалення як матеріально-правових, так і процесуальних механізмів застосування майнових покарань. Зокрема, актуальними є уточнення критеріїв визначення розміру штрафу з урахуванням майнового стану особи, уніфікація підходів до розмежування конфіскації та спеціальної конфіскації, а також вдосконалення процедур арешту і подальшої реалізації майна.

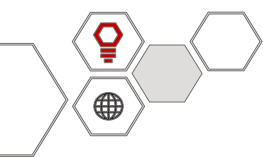
Окремої уваги потребує адаптація підходів до застосування майнових покарань в умовах воєнного стану, що передбачає врахування об'єктивних обмежень платоспроможності населення, мобільності осіб та ускладненого доступу до майна при прийнятті відповідних процесуальних рішень.

У цілому результати дослідження підтверджують доцільність формування більш узгодженої та практично орієнтованої моделі застосування майнових покарань, яка б забезпечувала баланс між інтересами держави, потерпілих та обвинувачених.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тютюгін В. І. Конфіскація майна як вид покарання. *Вісник асоціації кримінального права України*. 2022. Випуск 1(17). С. 213-226. DOI: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2022.17.257856>
2. Чебан О.М. До питання про соціально справедливу систему обчислення штрафу як кримінального покарання. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, 2022. Випуск 69. С. 373-378. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.69.63>
3. Бабенко А.М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методологічний та праксеологічний вимір: монографія. Одеса: ОДУВС, 2014. 416 с. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2019/02/babenko_monografiya_2.pdf
4. Романюк Б.В., Рябий С.М. Конфіскація майна в кримінальному законодавстві України. *Наука і правоохорона*. 2024. Випуск 2 (64). С. 184-200. DOI: [https://doi.org/10.36486/nr.2024.2\(64\).16](https://doi.org/10.36486/nr.2024.2(64).16)
5. Лобойко Л.М., Банчук О.А. Кримінальний процес: Навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. 280 с. URL: <https://cdn.osce.org/sites/default/files/f/documents/9/2/358176.pdf>
6. Пономаренко Ю. А. Загальна теорія визначення караності кримінальних правопорушень : монографія. Харків : Право, 2020. 720 с. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9b9dbe8b-4ab0-4631-8995-5c1502725613/content>
7. Лахова О. В. Правова природа спеціальної конфіскації: захід кримінально-правового характеру чи забезпечення кримінального провадження? *Право та державне управління*. 2023. № 1. С. 315–318. DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.1.47>
8. Корнякова Т. В. Ефективність інституту спеціальної конфіскації у запобіганні кримінальних правопорушень. *Науковий вісник публічного та*

приватного права. 2023. Вип. 5. С. 242–246. DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.5.41>

9. Глушко Ю. М. Сутність і зміст арешту майна у кримінальному провадженні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 135–139. DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v1.2024.24>

10. Воронкін А. О. Окремі аспекти накладення та скасування арешту майна у кримінальному провадженні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. Вип. 85, ч. 4. С. 30–35. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.4.4>

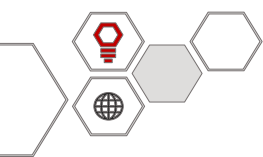
11. Гончарук В. Л. Новели кримінального законодавства щодо угод про визнання винуватості в корупційних правопорушеннях: у пошуках оптимальної моделі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. Т. 4, № 86. С. 210–218. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.1.4.34>

12. Мудрецька Г. В. Накладення арешту на майно з метою забезпечення спеціальної конфіскації. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 1. С. 222–227. DOI <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.1.39>

13. Багрій Т. Я., Денисовський М. Д., Сівіцька Г. Є. Застосування арешту майна в кримінальному провадженні: правові аспекти та практичний досвід. *Правові новели*. 2023. № 19. С. 141–146. DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2023.19.19>

14. Здрок О. І. Підстави та процесуальний порядок обмеження недоторканності права власності під час застосування арешту майна в кримінальному процесі. *Вісник кримінального судочинства*. 2022. № 3–4. С. 176–184. DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2022.3-4/175-183>

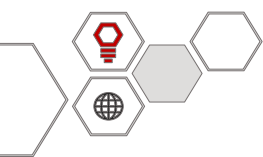
15. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховний Суд від 13 квітня 2021 року у справі № 761/40493/16-к. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96166929>

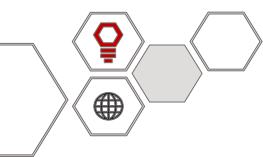
16. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховний Суд від 25 лютого 2020 року у справі № 127/192/17. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87874820>

REFERENCES:

1. Tiutiuhin V. I. Konfiskatsiia maina yak vyd pokarannia. Visnyk asotsiatsii kryminalnoho prava Ukrainy. 2022. Vypusk 1(17). S. 213-226. DOI: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2022.17.257856>
2. Cheban O.M. Do pytannia pro sotsialno spravedlyvu systemu obchyslennia shtrafu yak kryminalnoho pokarannia. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu, 2022. Vypusk 69. S. 373-378. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.69.63>
3. Babenko A.M. Zapobihannia zlochynnosti v rehionakh Ukrainy: kontseptualno-metodolohichni ta prakseolohichni vymir: monohrafiia. Odesa: ODUVS, 2014. 416 c. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2019/02/babenko_monografiya_2.pdf
4. Romaniuk B.V., Riabyi S.M. Konfiskatsiia maina v kryminalnomu zakonodavstvi Ukrainy. Nauka i pravookhorona. 2024. Vypusk 2 (64). S. 184-200. DOI: [https://doi.org/10.36486/np.2024.2\(64\).16](https://doi.org/10.36486/np.2024.2(64).16)
5. Loboiko L.M., Banchuk O.A. Kryminalnyi protses: Navchalnyi posibnyk. K.: Vaite, 2014. 280 s. URL: <https://cdn.osce.org/sites/default/files/f/documents/9/2/358176.pdf>
6. Ponomarenko Yu. A. Zahalna teoriia vyznachennia karanosti kryminalnykh pravoporushen : monohrafiia. Kharkiv : Pravo, 2020. 720 s. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9b9dbe8b-4ab0-4631-8995-5c1502725613/content>
7. Lakhova O. V. Pravova pryroda spetsialnoi konfiskatsii: zakhid kryminalno-pravovoho kharakteru chy zabezpechennia kryminalnoho provadzhennia? Pravo ta derzhavne upravlinnia. 2023. № 1. S. 315–318. DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.1.47>

8. Korniakova T. V. Efektyvnist instytutu spetsialnoi konfiskatsii u zapobihanni kryminalnykh pravoporushen. Naukovyi visnyk publichnoho ta pryvatnoho prava. 2023. Vyp. 5. S. 242–246. DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.5.41>
9. Hlushko Yu. M. Sutnist i zmist areshtu maina u kryminalnomu provadzhenni. Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal. 2024. № 1. S. 135–139. DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v1.2024.24>
10. Voronkin A. O. Okremi aspekty nakladennia ta skasuvannia areshtu maina u kryminalnomu provadzhenni. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Pravo. 2024. Vyp. 85, ch. 4. S. 30–35. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.4.4>
11. Honcharuk V. L. Novely kryminalnoho zakonodavstva shchodo uhod pro vyznannia vynuovatosti v koruptsiinykh pravoporushenniakh: u poshukakh optymальноi modeli. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Pravo. 2024. T. 4, № 86. S. 210–218. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.1.4.34>
12. Mudretska H. V. Nakladennia areshtu na maino z metoiu zabezpechennia spetsialnoi konfiskatsii. Pivdennoukrainskyi pravnychyi chasopys. 2023. № 1. S. 222–227. DOI <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.1.39>
13. Bahrii T. Ya., Denysovskyi M. D., Sivitska H. Ye. Zastosuvannia areshtu maina v kryminalnomu provadzhenni: pravovi aspekty ta praktychnyi dosvid. Pravovi novely. 2023. № 19. S. 141–146. DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2023.19.19>
14. Zdrok O. I. Pidstavy ta protsesualnyi poriadok obmezhenia nedotorkannosti prava vlasnosti pid chas zastosuvannia areshtu maina v kryminalnomu protsesi. Visnyk kryminalnoho sudochynstva. 2022. № 3–4. S. 176–184. DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2022.3-4/175-183>

15. Postanova Kasatsiinoho kryminalnoho sudu u skladi Verkhovnyi Sud vid 13 kvitnia 2021 roku u spravi № 761/40493/16-k. Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96166929>

16. Postanova Kasatsiinoho kryminalnoho sudu u skladi Verkhovnyi Sud vid 25 liutoho 2020 roku u spravi № 127/192/17. Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87874820>